ЗВІТ
про результати співпраці з партнерами з розвитку і проєктами міжнародної технічної допомоги щодо інформаційної безбар'єрності (2026 рік)

Упродовж 2026 року Міністерство освіти і науки України продовжувало співпрацю з міжнародними партнерами з розвитку, організаціями громадянського суспільства та виконавцями проєктів міжнародної технічної допомоги з метою забезпечення інформаційної безбар'єрності в системі освіти.

Основна увага приділялася формуванню доступного інформаційного середовища, забезпеченню рівного доступу до освітньої інформації для всіх учасників освітнього процесу, розвитку цифрової доступності, впровадженню принципів безбар'єрної комунікації та поширенню культури недискримінаційної мови.

Співпраця здійснювалася за такими основними напрямами:

- **Розвиток безбар'єрної комунікації** — поширення принципів коректної та недискримінаційної мови, підвищення обізнаності працівників сфери освіти щодо стандартів безбар'єрної комунікації.
- **Цифрова доступність** — сприяння забезпеченню доступності освітніх вебресурсів, електронних платформ, цифрових навчальних матеріалів та інформаційних сервісів.
- **Доступність освітнього контенту** — розвиток підходів до підготовки інформаційних і навчально-методичних матеріалів з урахуванням потреб різних груп користувачів, зокрема осіб з інвалідністю.
- **Підвищення компетентностей** — проведення освітніх заходів, тренінгів, семінарів та інформаційних кампаній з питань інформаційної безбар'єрності.
- **Міжнародний обмін досвідом** — вивчення та впровадження європейських і міжнародних практик щодо забезпечення доступності інформації та комунікації в освітньому середовищі.

Партнери з розвитку та проєкти МТД у сфері інформаційної безбар'єрності

Партнер	Напрям співпраці	Зміст
Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)	Безбар'єрна мова в освіті, інформаційні кампанії, доступні	Розроблення курсів з недискримінації та безбар'єрної мови для

Партнер	Напрям співпраці	Зміст
	матеріали для дітей	авторів підручників, освітніх програм і фахівців УІРО; інформаційно-комунікаційна кампанія «Безбар'єрна мова в освіті»; підготовка Всеукраїнського уроку «Мова гідності»; роз'яснювальні відео «ПРОдошкілля»; на замовлення ЮНІСЕФ і ДСНС за підтримки ЄС створено настільну гру «Патруль пригод» для дітей 6–11 років
Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA)	Недискримінаційна мова, інклюзивні підходи	Участь у розробленні курсів з недискримінаційної мови; квест-курс з інклюзії та недискримінації базується на попередніх проєктах UNFPA та ГО «ЕдКемп Україна»
Фонд ООН Education Cannot Wait, Багаторічна програма стійкості (MYRP) на 2024–2026 роки	Навчання педагогів недискримінації	Підтримка квест-курсу з інклюзії та недискримінації для педагогів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціальної освіти

Партнер	Напрям співпраці	Зміст
Рада Європи, ЮНЕСКО, проєкт «Відновлення для всіх» (RFA)	Стандарт безбар'єрної мови	Експертна підтримка розроблення першого в Україні стандарту державної мови «Термінологія безбар'єрності», обов'язкового для сфери освіти
ГО «ЕдКемп Україна»	Навчання педагогів і авторів освітніх програм	Квест-курс «Освіта без дискримінації, мова без бар'єрів» на платформі «Вектор»; тренінгово-консультаційна програма для авторів освітніх програм для дошкілля з фокусом на освіту без бар'єрів
Освітня платформа EdEra	Доступний освітній контент	Методичні матеріали Всеукраїнського уроку «Мова гідності» для 1–12 класів; розміщення безоплатних курсів
БФ «Люмос Україна»	Доступні онлайн-курси	Курс «Застосування МКФ у сфері освіти» з безоплатним доступом на EdEra для педагогів і фахівців ІРЦ
Мережа батьківських організацій	Інформаційна кампанія	Спільна з ЮНІСЕФ кампанія «Безбар'єрна мова в освіті» для батьків
АТ «Ощадбанк»	Поширення проєкту	Меморандум про

Партнер	Напрям співпраці	Зміст
	«Мова гідності»	співпрацю з МОН (партнер не є проєктом МТД, наводиться як доповнення)

Результати співпраці у 2026 році

№	Дата	Партнер	Захід	Результат
1	12.03.2026	Education Cannot Wait (MYRP), UNFPA, ГО «ЕдКемп Україна»	Запуск квест-курсу з інклюзії та недискримінації для педагогів	Інтерактивний курс із шести модулів, реєстрація та сертифікати — через платформу «Вектор»; для отримання сертифіката потрібно набрати не менше 69% з кожного модуля; [кількість сертифікованих педагогів]
2	І півріччя 2026	ЮНІСЕФ, UNFPA, ГО «ЕдКемп Україна»	Навчання авторів підручників, освітніх програм і фахівців	Проведено навчання авторів і експертів із сертифікаційним

№	Дата	Партнер	Захід	Результат
			УІРО безбар’єрній та недискримінаційній мові	тестуванням і супервізійною підтримкою; [кількість учасників]
3	Протягом 2026 року	Міжнародні організації та партнери з розвитку — співорганізатори заходів	Застосування методичних рекомендацій з безбар’єрності під час публічних заходів МОН (конференції, форуми, круглі столи, тренінги)	За потреби залучалися перекладачі жестової мови; матеріали готувалися простою мовою, з контрастними позначеннями, читабельними шрифтами та піктограмами; забезпечувався гібридний формат участі
4	26.05.2026	Партнери флагманського проєкту	Презентація дорожньої карти формування культури	Для навчання педагогів підготовлено квест-курс

№	Дата	Партнер	Захід	Результат
			безбар’єрної комунікації в освіті на засіданні Ради безбар’єрності (Національний тиждень безбар’єрності)	«Освіта без дискримінації, мова без бар’єрів»; стартувала інформаційна кампанія для батьків, учителів і дітей
5	10.07.2026	ГО «ЕдКемп Україна»	Старт тренінгово-консультаційної програми для авторів освітніх програм для дошкілля за новим Державним стандартом із фокусом на освіту без бар’єрів	200 людей отримали консультації
6	17.08.2026; 11.11.2026	ЮНІСЕФ	Серія роз’яснювальних відео «ПРОдошкілля» для освітніх управлінців і громад	Оприлюднено відео про можливості Закону «Про дошкільну освіту» та розвиток якісної, безпечної і

№	Дата	Партнер	Захід	Результат
				інклюзивної дошкільної освіти
7	21.08–01.09.2026	ЮНІСЕФ, EdEra	Всеукраїнський урок «Мова гідності: бачити людину за словами» (лист МОН від 21.08.2026 № 1/18060-26)	Підготовлено готові матеріали, презентації та практичні ситуації для 1–12 класів з різним рівнем складності; урок проведено 1 вересня 2026 року в школах України
8	23.09.2026	АТ «Ощадбанк»	Підписання Меморандуму про співпрацю у межах проєкту «Мова гідності»	Поширення матеріалів проєкту (вікторини, квести, вправи для рефлексії)
9	29.09.2026	Партнери флагманського проєкту	Презентація на засіданні Ради безбар’єрності результатів	Підбито перші результати та визначено наступні кроки

№	Дата	Партнер	Захід	Результат
			проєкту «Освіта без дискримінації, мова без бар'єрів»	

Зміст співпраці за напрямами

Навчання авторів і педагогів. Спільно з ЮНІСЕФ, UNFPA та ГО «ЕдКемп Україна» сформовано багаторівневу систему навчання: курси для авторів підручників і експертів УІРО із сертифікаційним тестуванням, тренінгово-консультаційна програма для авторів програм для дошкілля та масовий квест-курс для педагогів на платформі «Вектор», підтриманий фондом Education Cannot Wait у межах MYRP. Це дає змогу забезпечити використання безбар'єрної мови як у змісті освіти (підручники, програми), так і в щоденній комунікації педагогів з дітьми та батьками.

Інформаційні кампанії для широкої аудиторії. Кампанія «Безбар'єрна мова в освіті» (ЮНІСЕФ, Мережа батьківських організацій) та Всеукраїнський урок «Мова гідності» (ЮНІСЕФ, EdEra) забезпечили охоплення темою безбар'єрної комунікації учнів усіх вікових груп, вчителів і батьків. Матеріали уроку адаптовані для різних вікових груп: прості історії для початкової школи, ситуаційні завдання і вікторини для 5–8 класів, дискусії та проєктна робота для старшокласників.

Доступність інформації та заходів. Під час публічних заходів, що організовуються разом із міжнародними партнерами, МОН застосовує методичні рекомендації з безбар'єрності: залучає перекладачів жестової мови, готує матеріали простою мовою, забезпечує гібридну участь. Для дітей за підтримки партнерів створюються ігрові та візуальні матеріали (зокрема настільна гра «Патруль пригод» на замовлення ЮНІСЕФ і ДСНС за підтримки ЄС), які подають важливу інформацію у доступній для дітей формі.

У 2026 році співпраця МОН з партнерами щодо інформаційної безбар'єрності зосереджувалася на чотирьох напрямах:

Навчання безбар'єрній та недискримінаційній мові — авторів підручників, освітніх програм (зокрема для дошкілля), фахівців УІРО та педагогів (ЮНІСЕФ, UNFPA, ГО «ЕдКемп Україна»).

Інформаційні кампанії — «Безбар'єрна мова в освіті», Всеукраїнський урок «Мова гідності», відео «ПРОдошкілля» (ЮНІСЕФ, EdEra, Мережа батьківських організацій).

Доступний освітній контент — безоплатні онлайн-курси та методичні матеріали (БФ «Люмос Україна», EdEra).

Заклади вищої освіти в межах автономії (стаття 32 Закону України «Про вищу освіту») також залучають міжнародні проєкти до забезпечення інформаційної доступності (доступні сайти, навчальні матеріали в доступних форматах): [навести приклади, якщо є].

Рекомендації на 2027 рік:

розширити співпрацю з партнерами щодо жестової мови, легкого для читання тексту та доступних форматів підручників;

вести облік учасників навчання та охоплення інформаційних кампаній для піврічних звітів;

залучати організації осіб з інвалідністю до експертизи освітнього контенту на доступність.

Джерела

МОН. Звіт про результати співпраці з партнерами з розвитку і проєктами МТД (І півріччя 2026).

МОН. Звіт про результати співпраці з партнерами з розвитку та проєктами МТД щодо реалізації Національної стратегії (2026).

МОН. «Термінологія безбар’єрності»: презентували перший в Україні Державний стандарт безбар’єрної мови (03.03.2026).

НРАТ. Державний стандарт безбар’єрної мови (05.03.2026).

ХНУ імені В. Н. Каразіна. EdCamp Ukraine Presents a Quest-based Course on Inclusion and Non-discrimination (12.03.2026).

МОН. Освіта без дискримінації, мова без бар’єрів. МОН представило дорожню карту формування культури безбар’єрної комунікації в освіті (26.05.2026).

МОН. Стартувала тренінгово-консультаційна програма для авторів і авторок освітніх програм для дошкілля із фокусом на освіту без бар’єрів (10.07.2026).

МОН. Які можливості Закон України «Про дошкільну освіту» відкриває для освітніх управлінців: МОН і ЮНІСЕФ запускають серію відео «ПРОдошкілля» (17.08.2026).

МОН. Як розвивати якісну, безпечну та інклюзивну дошкільну освіту в громадах: у серії роз’яснювальних відео «ПРОдошкілля» (11.11.2026).

МОН. 1 вересня в школах по всій Україні проведуть Всеукраїнський урок «Мова гідності: бачити людину за словами» (25.08.2026).

Лист МОН від 21.08.2026 № 1/18060-26 «Про підготовку до уроку «Мова гідності: бачити людину за словами»».

EdEra. Матеріали Всеукраїнського уроку «Мова гідності».

МОН. Міністерство освіти і науки України та Ощадбанк підписали Меморандум про співпрацю у межах проєкту «Мова гідності» (23.09.2026).

МОН. МОН представило перші результати та подальші плани реалізації двох флагманських проєктів на Раді безбар'єрності (29.09.2026).

МОН. Звіт про використання методичних рекомендацій з безбар'єрності під час організації публічних заходів (2026).

МОН. Інформація про розроблені освітні програми для дітей про безбар'єрність з використанням ігрових елементів (2026).

Закон України «Про вищу освіту».